

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

40

Meddelelser

om

MAGLEBY REALSKOLE

paa Møen.

Ved

Karl Nielsen,
Skolens Bestyrer.

1887.

KJØBENHAVN.

VILH. NIELSENS BOGTRYKKERI.

1887.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Meddelelser

om

Magleby Realskole

paa Møen.

Ved

Karl Nielsen,

Skolens Bestyrer.

1887.

KJØBENHAVN.

VILH. NIELSENS BOGTRYKKERI.

1887.

Under min Virksomhed som Lærer i Sprove fik jeg adskillige Gange Opfordring til at fortsætte en eller anden af mine Elevers Undervisning ud over Konfirmationsalderen. Da dette Extraarbejde snart stillede for store Krav til min Tid og mine Kræfter, besluttede jeg at gjøre et Forsøg med at samle saa mange Elever, at jeg kunde holde en Seminarist til min Hjælp, og da dette foreløbig lykkedes, begyndte „Sprove Fortsættelsesskole“ sin Virksomhed i Vinteren 1882—83. Sprove ligger imidlertid meget isoleret; jeg kunde derfor ikke vente fra den nærmeste Egn vedblivende at faa saa mange Elever, at Skolen kunde betale sig, og min Lejlighed gav kun Plads til meget faa Pensjonærer. Da jeg ikke havde Lyst til at forlade min Fødeø, hvor jeg nu i c. 20 Aar har virket som Lærer, for at finde Ansættelse paa et for en saadan Skole heldigere beliggende Sted, mente jeg at burde efterkomme en til mig rettet Opfordring om at søge Embedet som Lærer i Magleby ved Møens Klint. Udsigten til at komme til at virke i en Kreds, hvor man særlig ønskede mig, til at faa Bolig i saa naturskønne Omgivelser som Møens Klint, og til at erholde et lidt bedre Opland for min private Skole bestemte mig til at efterkomme Opfordringen, jeg søgte Embedet og fik det. I Efteraaret 1885 begyndte min private Skole saa sin Virk-

somhed i Magleby med 5 Elever. Allerede efter nogle Maaneders Forløb var imidlertid Elevantallet voxet til over 20, hvoriblandt en Del ukonfirmerede, og da adskillige ønskede en saadan Undervisning, at de med Tiden kunde underkaste sig „Almindelig Forberedelses-examen“ (Præliminærexamen), har Skolen efterhaanden nærmest faaet Karakter af en Realskole. Det skortede imidlertid svært paa Plads, og da Fremgangen i det første Aar efter Forholdene syntes mig god, vovede jeg i Sommeren 1886 at erhverve mig en umiddelbart ved min Embedsbolig beliggende Grund og opførte der en ny Skolebygning.

I denne Skolebygning findes 2 større og et mindre, høje, lyse, særdeles godt indrettede, Klasseværelser, i hvilke Opvarmning og Ventilation i afvigte Vinter er forsøgt indført efter det Reckske System, som har vist sig meget tilfredsstillende. Endvidere findes, foruden Entré og et Værelse til Opbevaring af Elevernes Overtøj og Madæsker, Bestyrerens Kontor, hvor Skolens Samlinger opbevares, Bolig for 2 Lærere, samt 4 Værelser af forskjellig Størrelse til Soveværelser for c. 10 Pensjonærer.

Jeg optager altsaa i mit Hus Dreng og unge Mennesker til Opdragelse og Undervisning. Undervisningen ledes gjennem Skolens 3 Klasser saaledes, at Eleverne, om det ønskes, kunne naa til at underkaste sig Almindelig Forberedelsesexamen. Er en Dreng ved Modtagelsen ikke saa vidt, at han kan følge med i yngste Klasse, faar han extra Hjælp, indtil han er naaet saa vidt. Ved forventet Tilgang til Skolen vil en 4de Klasse blive oprettet. Med Hensyn til Opdragelsen vil jeg kun bemærke, at det er saavel min Hustrus som min Opgave saavidt som muligt at skaffe de unge et hjemligt Opholdssted. Dette kan efter vor Formening kun naas, naar Antallet af Pensjonærer er begrændset, derfor vil disses Antal aldrig

komme til at overstige det ovenfor nævnte. Et ventligt, stadigt Tilsyn, Agtpaaagivenhed overfor enhver enkelts Evner og Anlæg, Vancr og Tilbøjeligheder, ufravigeligt Krav paa Sanddruhed, Lydighed og Pligt-opfyldelse, saavel hvad Skolens Arbejde som hvad den herskende Orden og Hustugt angaar, ere Grundreglerne for vor Omgængelse med de unge, og det er vort Haab, at al vor Gjærning med dem maa være præget af sand Gudsfrøgt.

Jeg sætter Pris paa, at Elevernes Forældre eller Værger besøge Skolen og gjøre sig bekendt med Forholdene. Særdels anbefalende Vidnesbyrd fra Forældre foreligge saavel om Skolens Virksomhed som om den Aand, der er raadende i de unges midlertidige Hjem her.

Sundhedsforholdene have vist sig at være fortrinlige, hvad ventelig er begrundet dels i Stedets heldige Beliggenhed paa Høje-Møen, dels i de regelmæssige Legemsøvelser og Badeture og endelig i, at saavel Skole- som Soveværelser ere høje, lyse og luftige. Hidtil har endnu ingen af Husets Pensjonærer været syge.

Med Hensyn til Pensjonærernes Brug af Tiden efter endt Skoletid bemærkes. Det paases, at enhver især forbereder sig paa næste Dags Lektie. Derefter Frihed. Ved Skolen findes en stor hyggelig Plads med Krocketbane o. s. v. De Pensjonærer, der ønske det, kunne faa anvist et lille Stykke Have at passe efter eget Ønske — kun ordentligt. Badeture og Salon-skydning foretages under en Lærers Opsyn. Sløjd-undervisning vil blive indført. Jævnlig foretages ligeledes under en Lærers Tilsyn mindre Spadsreture, hvor Indsamling af Blomster og Insekter til Brug ved Undervisningen finder Sted. Større Klinteture og Skovture foretages ofte sammen med mig og min Familie. Om Vinteren sørges paa anden Maade for Elevernes Benyttelse af Fritiden, blandt andet er Skøjteløben en yndet Sport.

Der spises saaledes: Om Morgenen Kaffe med Hvedebrød, i Frikvarteret smurt Mad med Øl eller Mælk, Kl. 12 Middag, 2 Retter Mad og derefter Kaffe, c. Kl. 4 Mellemmad som om Formiddagen, Kl. 7 Aftensmad, Smørrebrød med Paalæg, Øl eller Mælk og The med Hvedebrød. Bestemte Portioner uddeles ikke, enhver spiser efter Behag. Min Familie og jeg spiser sammen med Pensjonærene.

Betalingen er for fuldstændigt Ophold: Undervisning, Kost, Bolig, Seng, Vask, Tilsyn med og Vedligeholdelse af dagligt Tøj (Stopning o. s. v.) 350 Kr. aarlig, som betales kvartalsvis forud. Pensjonærer, der medbringe Sengklæder og sende deres Tøj til Vask og Vedligeholdelse i Hjemmet, betale 300 Kr. aarlig. Det forudsættes, at Pensjonærene besøge deres Hjem i Høst- og Juleferien. I modsat Fald maa Kosten betales forholdsvis for denne Tid. Eleverne have hver sin Seng men ligge i Almindelighed 3 a 4 sammen paa et Værelse. Dog kan en Pensjonær ogsaa faa Værelse for sig selv med Lys og Varme, hvad enkelte ønske i den sidste Tid før Examen, men dette betales extra med 4 Kr. maanedlig.

Undervisningsmidler.

Ved Skolen findes en god lille Samling af Undervisningsmidler, saasom stereometriske Figurer, Fortegninger og Ornamente, Væggekort, Globus, Tellurium, Microscop, kolererede Afbildninger til Naturhistorien, forskjellige Kranier og Dyretakker, udstoppede Fugle, saaledes at enhver Orden er repræsenteret, Krybdyr, Padder, Orme og Krebsdyr i Spiritus, Insektsamlinger, Mineralier, Fossilier, Oldsager o. s. v. En fuldstændig Samling af fysiske Apparater vil blive anskaffet. Samling af et Bibliothek til Brug for Skolens Elever er begyndt.

Fortegnelse over de Bøger, der for Tiden benyttes
paa Skolen:

1ste Klasse.

Balslevs Bibelhistorie, Balslevs Katekismus, Salmebogen, K. Niensens Dansk Læsebog, Andersens Sproglære Nr. 2, Chr. Hansens Regnebog I og II, Klausens Danmarkshistorie, Erslevs Geografi Nr. 3, et mindre Atlas, Kaper og Simonsens tysk Læsebog for Begyndere, Lützens Dyrerigets Naturhistorie II, Niensens Tegnehefter.

2den Klasse.

Balslevs Bibelhistorie, Balslevs Lærebog, Salmebogen, Sigurd Müllers Haandbog, Andersens Sproglære Nr. 2, Kapers tysk Læsebog for Mellemlasser, Kapers tysk Grammatik, Listovs Elementarbog og Engelsk Læsebog, Chr. Hansens Regnebog II og III, Julius Petersens Arithmetik, Julius Petersen Geometri, Holms Danmarkshistorie, Blochs Lærebog i Historien for Realskoler I, Erslevs Geografi Nr. 2, Erslevs eller Hvejsels Atlas, Lützens Dyrerigets Naturhistorie II, Grønlunds Botanik, Lorenz Fysik, Niensens Tegnehefter, et Tegnebestik.

3die Klasse.

Sigurd Müllers Haandbog, Borchsenius og Winkel-Horns Hovedværker i den danske Literatur, Andersens Sproglære Nr. 1, Kapers tysk Læsebog for Mellemlasser, Kapers tysk Grammatik, Kapers tyske Stiløvelser, Kapers tysk Lexikon, Listovs engelske Læsestykker II med Glossarium, Marryat: The children of the new forest, Boysens engelske Digte, Løkkens engelske Gram-

matik, Rosing engelsk Ordbog, Chr. Hansens Regnebog III, Bertelsens Regnebog, Julius Petersens Arithmetik og Algebra, en Logarithmetabel, Julius Petersens Geometri, Blochs Lærebog i Historien I og II, Thriges Nordens Historie, et historisk Atlas, Erslevs Geografi Nr. 2, Erslevs eller Hvejsels større Atlas, Lütkens Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2, Grønlunds Botanik, Rostrups Flora, Lorenz Fysik.

Desuden bruges: Tabel, Tavle, Stilebøger, Mortensens Skrivhæfter, en Sangbog, Gymnastiksko o. s. v.

Lærefagernes ugentlige Fordeling.

	1te Klasse.	2den Klasse.	3die Klasse.
Dansk (Læsning, Sproglære, Literatur, Ret-skrivning, Stil)	9 1/2	5 1/2	9
Religion	3	3	"
Engelsk	"	2	5
Tysk	1	2	3
Historie	3	4	4
Geografi	2	2	2
Naturhistorie	3	3	3
Naturlære	"	1	3
Regning	4	2	3
Mathematik (Arithmetik, Algebra, Geometri)	"	4	6
Skrivning	4	2	"
Tegning	3	2	"
Gymnastik	2 1/2	2 1/2	frit
Sang	1	1	frit
Ialt ugentlige Timer	36	36	38

I Skolepenge betales af Ikke- Pensjonærer i 1ste Klasse 5 Kr., i 2den Klasse 6 Kr., i 3die Klasse 8 Kr. maanedlig. Skolepenge betales ogsaa for Ferietidderne. Indmeldelse af Elever kan finde Sted ved hver Maanedes Begyndelse. Udmeldelse maa ske med mindst en Maanedes Varsel til den 1ste i en Maaned.

Som Regel sendes Elevernes Forældre 4 a 6 Gange aarlig et af Bestyreren udfærdiget Vidnesbyrd om vedkommende Elevs Fremgang i Skolen og om hans Opførsel saavel her som i Almindelighed.

Skolens Lærere

ere for Tiden:

1. J. P. Jensen, Seminarist med 1ste Karakter.
2. R. Hansen, Seminarist med Udmærkelse.
3. Karl Nielsen, Skolens Bestyrer.

Desuden har Seminarist H. P. Hansen i afvigte Vinter arbejdet 12 Timer ugentlig i Skolen. og Pastor Øllgaard i Borre har siden Skolens Begyndelse stadig været den en trofast Hjælper, særlig ved Undervisningen i Tysk og Fysik.

Skolens Examen.

Skoleaaret regnes fra 1ste April til 31te Marts. Aarsprøve afholdes i Slutningen af Skoleaaret over samtlige Skolens Elever. Til at overvære denne Prøve indbydes Elevernes Forældre eller Værger samt alle, der interessere sig for Skolen. Resultatet meddeles Forældrene skriftlig.

Almindelig Forberedelsesexamen.

Denne Examen, der ofte er en væsentlig Betingelse for, at unge Mennesker kunne erholde Plads i mange private Livsstillinger, giver desuden Adgang til at indstille sig til Prøven for Landinspektører, Dyr-læger, Landbrugs- og Havebrugskandidater, samt til farmaceutisk-, Tandlæge- og juridisk Examen for ustuderede. Tillige giver den Adgang til Optagelse som Elev paa Reserveløjtnantsskolen, samt fritager de, der indstille sig til Skolelærerexamen for at aflægge Prøve i Historie, Geografi, Mathematik, Naturlære og Naturhistorie. Endvidere giver denne Examen med 3 Sprog (Tysk, Engelsk, Fransk) Adgang til at indstille sig til Prøve for Skovbrugselever ved Landbohøj-skolen, til Adgangsexamen ved polyteknisk Lærestalt, til Elev i Officersskolens næstældste Klasse, ligesom den med en Tillægsexamen i Latin gjælder for første Del af Examen artium.

6 af Magleby Realskoles Elever have ifjor og iaar indstillet sig til „Almindelig Forberedelsesexamen“ med 2 Sprog (Tysk og Engelsk), og 5 af dem have bestaaet med et gennemsnitligt Pointsantal af 81, medens en forlod Examen (for at bestaa kræves 45 Points). Desuden har en af Skolens Elever iaar indstillet sig til Skolelærerexamen og erholdt 1ste Karakter med 180 Points (til 1ste Karakter kræves 160 Points.) Da Skolen ikke har Ret til at afholde „Almindelig Forberedelsesexamen“, have disse 6 af dens Elever indstillet sig til Examen ved Universitetet for den af Ministeriet adnævnte Examenskommissjon, og da Resultatet her ved de sidst afholdte Examineringer har været saaledes, at c. $\frac{3}{4}$ af de indstillede have forladt Examen eller ere faldne, har altsaa Udfaldet været særdeles gunstigt for Magleby Realskoles Vedkommende.

Det er min Hensigt nu at søge Ministeriets

Tilladelse til at afholde „Almindelig Forberedelses-examen“ her paa Skolen i Fremtiden, og i Henhold til de foreliggende Resultater er det mit Haab, at denne Tilladelse vil blive given.

Jeg slutter disse Meddelelser med en Tak til de Forældre og Værger, der hidtil have betroet mig deres Børn til Opdragelse og Undervisning. Specielt har jeg Anledning til at takke Dhr. Provster Hjort og Dahlerup samt Præsterne Øllgaard og Jespersen, der paa saa mange Maader have støttet mig og min Gjerning med Raad og Daad.

Magleby Realskole pr. Borre paa Møen
i September 1887.

Karl Nielsen.